

CONV 351/02

WG II 15

MUISTIO

Lähettiläjä:	Sihteeristö
Vastaanottaja:	Työryhmä 2
Asia:	Yhteenveto komission jäsenen Antonio VITORINOn johdolla 7.10.2002 pidetystä kokouksesta

Työryhmän 2 (perusoikeuskirja, Euroopan ihmisoikeussopimus) kuudes kokous pidettiin 7.10.2002 klo 10.00–16.30 komission jäsenen Antonio Vitorinon johdolla.

1. EY:n tai EU:n mahdollinen liittyminen Euroopan ihmisoikeussopimukseen –
menettelytavat ja seuraukset

Puheenjohtaja alusti tämän kohdan toteamalla, että hän laatisi ehdotuksensa työryhmän raportiksi niiden näkökantojen pohjalta, jotka hän esitti täysistunnossa 3.10.2002 pitämässään puheenvuorossa. Hän ehdotti erityisesti, että raportissa korostettaisiin seuraavia kahta seikkaa:

- Liittyminen Euroopan ihmisoikeussopimukseen ei aiheuta muutoksia EU:n ja jäsenvaltioiden väliseen toimivallanjakoon. Työryhmä voisi suositella tiettyjen välineiden käyttöä, joilla tällainen lopputulos varmistettaisiin. Esimerkiksi liittymisen sallivaan oikeusperustaan voitaisiin sisällyttää tätä koskeva selitys ja liittymissopimukseen määräys tai julistus EU:n rajoitetusta toimivallasta. Sen seurauksena liittymisen "soveltamisala" käsittäisi vain EU:n nykyiseen toimivaltaan kuuluvan alan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksesta voisi johtua positiivisen oikeuden mukaisia velvoitteita vain kyseisen toimivallan rajoissa.

- Liittyminen ei vaikuta jäsenvaltioiden kansallisiin kantoihin Strasbourgin järjestelmässä. Tämä taataan vaiheittaisella menettelytavalla, jonka mukaan valmistelukunnassa pohditaan liittymistä vain siltä kannalta, kuinka tulevassa perussopimuksessa voitaisiin antaa valtuutus EU:n liittymiseksi Euroopan ihmisoikeussopimukseen, ja neuvoston tehtävänä on vahvistaa yksimielisellä päätöksellä liittymistä koskevat menettelytavat, lisäpöytäkirjoihin liittymisen ajankohta sekä EU:n mahdolliset varaumat. Unionin liittyminen ei vaikuta jäsenvaltioiden varauksiin, sillä sillä on vaikutusta vain unionin oikeuden puitteissa.

Työryhmä pääsi yhteisymmärrykseen puheenjohtajan esittämästä lähestymistavasta.

2. Perusoikeuskirjan mahdollinen sisällyttäminen perussopimukseen – menettelytavat ja seuraukset

- perusoikeuskirjan horisontaalisiin määräyksiin tehtävien teknisten mukautusten tarkastelu

Puheenjohtaja antoi työryhmän käsiteltäväksi välitysehdotuksensa (ks. asiakirja WD 23) perusoikeuskirjan horisontaalisia määräyksiä sisältäviin artikloihin (51 ja 52 artikla) tehtävistä teknisistä mukautuksista, jotka on laadittu sen olettamuksen pohjalta, että perusoikeuskirja sisällytetään perussopimukseen oikeudellisesti sitovana tekstinä.

Puheenvuoron käyttäneiden jäsenien suuri enemmistö oli tyytyväisiä puheenjohtajan välitysehdotuksiin. Kyseiset jäsenet korostivat ehdotettujen teknisten mukautusten selkeyttä ja täsmällisyyttä ja katsoivat, että niillä voitaisiin poistaa tietyt perusoikeuskirjaan liittyvät oikeudelliset epäselvyydet, joita jotkut ovat kritisoineet. Samalla kyseiset puhujat korostivat sitä, että nämä mukautukset eivät muuttaisi perusoikeuskirjan sisältöä millään tavalla. Useat jäsenet huomauttivat, että tältä pohjalta he saisivat paljon helpommin maidensa hallitukset ja parlamentit vakuuttuneiksi siitä, että perusoikeuskirja on syytä sisällyttää perussopimukseen. Muutamat jäsenet korostivat sitä, että ehdotetut muutokset olisivat ehdokasvaltioiden kannalta, jotka eivät osallistuneet edellisen valmistelukunnan työskentelyyn, suureksi avuksi kyseisten maiden kansallisille tuomioistuimille perusoikeuskirjan määräysten tulkinnassa, jos määräykset saatetaan oikeudellisesti sitoviksi.

Yksi työryhmän jäsen vastusti puheenjohtajan mukautusehdotuksia sillä perusteella, että niissä ei ole noudatettu työryhmässä sovittua menettelyä, jonka mukaan perusoikeuskirjan tekstiin ei puututa, että ne eivät tosiasiaa sisällä uusia hyödyllisiä oikeudellisia tekijöitä ja että tietyt ehdotetut lausekkeet, erityisesti tulkintasäännöt, eivät sovellu perustuslain luonteiseen tekstiin. Puheenjohtaja totesi tältä osin, että perusoikeuskirjan horisontaalisiin määräyksiin tehtävien teknisten mukautusten tarkastelun oli jo alunperin selvästi katsottu kuuluvan työryhmän tehtävänkuvaan.

Sen jälkeen, kun ehdotusten sanamuotoa oli hiottu lähinnä yhden jäsenen tekemien muutosehdotusten pohjalta, kokoukseen osallistuneet jäsenet pääsivät yhtä jäsentä lukuun ottamatta, joka piti varaumansa voimassa, yhteisymmärrykseen hieman muutetusta versiosta perusoikeuskirjaan 51 ja 52 artiklaan tehtäviksi sanamuodon mukautuksiksi sekä tietyistä raporttiin sisällytettävistä mukautuksista koskevista selityksistä. Työryhmä antaa täysistunnolle suosituksen kyseisistä mukautuksista työryhmän raportin liitteessä.

Työryhmän jäsenet olivat yhtä mieltä myös siitä, että edellisen valmistelukunnan puheenjohtajiston laatimiin selityksiin olisi syytä lisätä työryhmän raportissa edellä mainituista mukautuksista esitetyt selitykset, jolloin käytettävissä olisi koko perusoikeuskirjaa koskeva valmistelukokonaisuus.

- SEU:n nykyinen 6 artiklan 2 kohta

Suurin osa puheenvuoron pitäneistä korosti sitä, että tässä vaiheessa, kun tulevan perussopimuksen rakennetta ei vielä ole sovittu täsmällisesti, on liian aikaista tehdä lopullista arviota siitä, onko sopimuksessa syytä säilyttää SEU:n nykyisen 6 artiklan 2 kohdan tapaiset viittaukset kahteen ulkoiseen lähteeseen. Keskustelussa kävi ilmi, että jäsenet eivät ole tästä asiasta samaa mieltä, mikä todettiin jo työryhmän toisessa kokouksessa ilmaistujen mielipiteiden pohjalta (ks. asiak. CONV 203/02 WG II 07). Työryhmä päätti olla antamatta asiasta konkreettisia suosituksia mutta ilmoittaa tilanteesta täysistunnolle, jonka pitäisi keskustella siitä käsitellessään perusoikeuskirjan sisällyttämisen konkreettista muotoa.

3. Työryhmän loppuraporttiehdotuksen mahdollinen sisältö

Puheenjohtaja selvitti puheenvuorossaan yksityiskohtaisesti, mitä asioita on tarkoitus sisällyttää loppuraporttiin. Työryhmä kävi keskustelun, jossa jäsenet ilmaisivat kannattavansa kyseisten asioiden sisällyttämistä raporttiin, ehdottivat täsmennyksiä joihinkin kohtiin ja esittivät joitakin lisäkohtia.

Sovittiin, että puheenjohtaja jakaa raporttiehdotuksensa työryhmälle viimeistään 16.10.2002 (tosin hän pyrkii tekemään sen jo 15.10.) ja että jäsenet voivat lähettää kirjallisia huomautuksiaan 17.10. saakka. Puheenjohtaja tarkistaa kyseisten huomautusten pohjalta ehdotustaan ja antaa sen käsiteltäväksi hyväksymistä varten 21.10. pidettävässä kokouksessa.

=====